

[Time: 2½ Hours]

[Marks:75]

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B:**
1. **All** questions are **compulsory**.
 2. **Figures** to the **right** indicate **full marks**.

- Q.1 Discuss Kautilya's views on **(any two)** 15
- a) Economic policies
 - b) Welfare State
 - c) Principles of Taxation
- Q.2 Examine **any two** of the following 15
- a) Dadabhai Naoroji's Theory of Drain
 - b) Ranade's case of Protection for Indian Industries
 - c) R. C. Dutt's views on Land Tax in India
- Q.3 Comment on **any two** of the following 15
- a) Mahatma Phule's views on Indian Agriculture
 - b) Mahatma Gandhi's views on Trusteeship
 - c) Mahatma Gandhi's ideas on self-sufficient village economy
- Q.4 Discuss the contribution of the following Nobel Prize winners in Economics **(any two)** 15
- a) Robert A. Mundell
 - b) Joseph Stiglitz
 - c) Paul Krugman
- Q.5 Write short notes on **any three** of the following 15
- a) Arth-Shastra
 - b) G. K. Gokhale's ideas on development and welfare
 - c) Dr. Ambedkar's views on Problems of Rupee
 - d) Mahatma Gandhi's ideas on Swadeshi
 - e) Economic ideas of Gunnar Myrdal

[वेळ: २½ तास]

[पूर्ण गुण :७५]

- सूचना: 1. सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.
2. उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

- प्र.१ पुढीलपैकी कौटिल्याच्या कोणत्याही दोन संकल्पनांची चर्चा करा. १५
- १) आर्थिक धोरणे
 - २) कल्याणकारी राज्य
 - ३) करांची तत्वे
- प्र.२ पुढीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांचे परीक्षण करा. १५
- १) दादाभाई नौरोजीचा निस्सारणाचा सिद्धांत.
 - २) रानडेंची भारतीय उद्योगांच्या संरक्षणाची संकल्पना.
 - ३) भारतीय भूमि करा विषयी आर. सी. दत्त यांचे मत.
- प्र.३ पुढीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांवर मत मांडा. १५
- १) भारतीय कृषी विषयी महात्मा फुलेंचा दृष्टीकोन.
 - २) महात्मा गांधींचा 'विश्वस्त' विषयीचा दृष्टीकोन.
 - ३) महात्मा गांधींची ग्रामीण अर्थव्यवस्थेतील स्वयंपूर्णतेची संकल्पना.
- प्र.४ पुढीलपैकी कोणत्याही दोन अर्थशास्त्र नोबेल पारितोषक विजेत्यांच्या योगदानावर चर्चा करा. १५
- १) रॉबर्ट ए. मंडेल
 - २) जोसेफ स्टिगलिझ
 - ३) पॉल कुगमन
- प्र.५ पुढीलपैकी कोणत्याही तीन वर थोडक्यात टिपा लिहा. १५
- १) अर्थशास्त्र
 - २) विकास आणि कल्याणावरील जी. के. गोखलेंचे मत.
 - ३) 'रुपयाची समस्या' विषयी डॉ. आंबेडकरांचा दृष्टीकोन.
 - ४) महात्मा गांधींची 'स्वदेशी' संकल्पना.
 - ५) गुन्नर मिडील यांच्या आर्थिक संकल्पना.